

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาเหตุและวิธีการจัดการความขัดแย้งในการบริหารงานทั่วไปของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 2 เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ดำเนินไปตามจุดมุ่งหมาย ในบทนี้จะเสนอวิธีดำเนินการวิจัย โดยมีเนื้อหารายละเอียดประกอบด้วย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัยซึ่งมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร (Population)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและรองผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 68 คน และจำนวน 25 คน ตามลำดับรวมประชากรทั้งสิ้นจำนวน 92 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง (Samples)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 75 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้โดยใช้สูตรของ Yamane (1973 อ้างถึงใน บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ, 2549:56)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ	n	แทน	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
	N	แทน	ขนาดของประชากร
	e	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อน กำหนดเป็น .05

$$\text{แทนค่า} \quad n = \frac{92}{1 + 92(0.05)^2}$$

$$n = 74.79$$

ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้จำนวน 75 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสร้างจากแนวคิดที่ได้ศึกษาจากเอกสารตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีเนื้อหาเกี่ยวกับสาเหตุและการจัดการความขัดแย้งในการบริหารงานทั่วไปของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษายะลา เขต ๒ ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ(Check List) ประกอบด้วยเพศ อายุ วุฒิการศึกษา และขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบเกี่ยวกับสาเหตุและวิธีการจัดการความขัดแย้งในการบริหารงานทั่วไปแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ(Check List) โดยจำแนกสาเหตุและวิธีการจัดการความขัดแย้งเป็นรายด้าน ดังนี้

1. สาเหตุของความขัดแย้ง จำแนกออกเป็น 3 ด้าน ประกอบด้วย

1.1 ด้านการติดต่อสื่อสาร	จำนวน	7	ข้อ
1.2 ด้านโครงสร้างงาน	จำนวน	7	ข้อ
1.3 ด้านบุคลากร	จำนวน	7	ข้อ

2. วิธีการจัดการความขัดแย้ง จำแนกออกเป็น 5 ด้าน ประกอบด้วย

2.1 การเอาชนะ	จำนวน	21	ข้อ
2.2 การร่วมมือ	จำนวน	21	ข้อ
2.3 การประนีประนอม	จำนวน	21	ข้อ
2.4 การหลีกเลี่ยง	จำนวน	21	ข้อ
2.5 การยอมให้	จำนวน	21	ข้อ

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับสาเหตุและวิธีการจัดการความขัดแย้งในการบริหารงานทั่วไปของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 2 มีชั้น 2 ตอนในการดำเนินการดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป มีลักษณะเป็นคำถามแบบสำรวจรายการเพศ อายุ วุฒิการศึกษา และขนาดโรงเรียน

2. แบบสอบถาม ตอนที่ 2 กำหนดขอบเขตของข้อคำถามจากตัวแปรที่จะศึกษาเกี่ยวกับสาเหตุและวิธีการจัดการความขัดแย้งตามกรอบแนวคิด Pneuman and Bruehl (1982 : 35) จำนวน 3 ด้าน โดยออกแบบจำนวนข้อที่ตอบแบบสอบถามของสาเหตุความขัดแย้งแต่ละด้านจำนวน 21 ข้อ ดังนี้

สาเหตุความขัดแย้ง

สาเหตุความขัดแย้ง	ข้อที่
1. ด้านการติดต่อสื่อสาร	1,2,10,11,15,19,21
2. ด้านโครงสร้างงาน	6,8,9,14,16,18,20
3. ด้านบุคลากร	3,4,5,7,12,13,17

ส่วนวิธีการจัดการความขัดแย้งใช้กรอบแนวคิดของ Clayton (1974 อ้างถึงในเจริญ โทกสี อำนวย 2546 : 32-35) จำนวน 5 ด้าน โดยออกแบบจำนวนข้อที่ตอบของแบบสอบถามในการจัดการความขัดแย้งดังนี้

แบบวิธีการจัดการความขัดแย้ง

แบบวิธีการจัดการความขัดแย้ง	ข้อที่
1. การเอาชนะ	1ง 2ข 3ง 4ค 5ก 6ค 7ข 8จ 9ง 10ง 11ข 12ง 13ค 14ข 15ง 16ค 17ก 18ง 19ก 20ง 21ค
2. การร่วมมือ	1ค 2ก 3ค 4ข 5จ 6ก 7จ 8ค 9ก 10จ 11ค 12ข 13จ 14ค 15ง 16ง 17ง 18ค 19ค 20จ 21ง
3. การประนีประนอม	1ง 2จ 3ข 4ง 5ข 6ง 7ก 8ข 9ข 10ค 11จ 12ก 13ก 14ก 15ข 16ก 17ข 18ก 19ข 20ค 21ก
4. การหลีกเลี่ยง	1ข 2ค 3ก 4ก 5ค 6ข 7ค 8ก 9จ 10ก 11ง 12ค 13ข 14จ 15ก 16จ 17ค 18จ 19จ 20ก 21จ
5. การยอมให้	1ก 2ง 3จ 4จ 5ง 6จ 7ง 8ง 9ค 10ข 11ก 12จ 13ง 14ง 15จ 16ข 17จ 18ข 19ง 20ข 21ข

3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย เพื่อพิจารณาตรวจสอบ โครงสร้าง คำถาม การใช้ภาษา และความครอบคลุมในเนื้อหาสาระ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษา จำนวน 5 ท่านพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ความถูกต้องเหมาะสม ความครอบคลุมและคำแนะนำสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามนั้นกับประเด็นหลักของเนื้อหาตามวิธีการของ Rovinelli and Hambleton (บุญธรรม กิจปริดาปริสุทธิ, 2549:56) โดยกำหนดคะแนนไว้ ดังนี้

+ 1 เมื่อเห็นว่าตรงกับข้อบ่งชี้เนื้อหาตามที่ระบุไว้

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าตรงกับข้อบ่งชี้เนื้อหาตามที่ระบุไว้

1 เมื่อแน่ใจว่าไม่ตรงกับข้อบ่งชี้เนื้อหาตามที่ระบุไว้

5. เมื่อได้ผลการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยคัดเลือกข้อคำถามที่ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไปมาใช้ สำหรับข้อคำถามบางข้อที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะเพิ่มเติม ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ ชัดเจนยิ่งขึ้น

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย เพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงแล้วไปทดลองใช้ (Try-Out) กับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาเขต 1 ซึ่งไม่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามใช้วิธีของ (Kuder-Richardson Method) ใช้สูตรของ KR.21 (อ้างถึงในพงษ์ศรี วาณิชศุกวงศ์ 2546: 146) ได้ค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับ 0.36

8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว มาตรวจสอบปรับปรุงอีกครั้ง หนึ่งแล้วนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ ไปใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยต่อไป

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยและขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิจัยจาก ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ถึงผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2 เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัย

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม จำนวน 75 ชุด ถึงผู้บริหารสถานศึกษาและรองผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง และในกรณีที่ไม่สามารถนำแบบสอบถามไปให้ด้วยตนเองได้นั้นจะนำแบบสอบถามส่งผ่านทางศูนย์เครือข่ายพร้อมขอความร่วมมือส่งแบบสอบถามคืนผู้วิจัย ภายใน 15 วัน นับตั้งแต่วันที่รับแบบสอบถาม

3. ผู้วิจัยรับแบบสอบถามกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วดำเนินการวิเคราะห์สรุปผลการวิเคราะห์ตามขั้นตอนการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ผู้วิจัยนำแบบสำรวจที่ได้รับคืนมาคัดเลือกเอาเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ แล้วดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) ทำการวิเคราะห์โดยแยกข้อมูลตามตัวแปรที่ศึกษา เพื่อนำมาหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) เสนอผลในรูปแบบตาราง

2. นำแบบสอบถามตอนที่ 2 มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) ทำการวิเคราะห์โดยแยกข้อมูลตามตัวแปรที่ศึกษา เพื่อนำมาหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) สาเหตุความขัดแย้งของผู้บริหารสถานศึกษาที่ตอบแบบสอบถามเสนอผลในรูปแบบตาราง

3. นำแบบสอบถามตอนที่ 2 หาค่าร้อยละวิธีการจัดการความขัดแย้งในการบริหารงานทั่วไปในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษามาให้คะแนน เสนอผลในรูปแบบตาราง

4. นำแบบสอบถามตอนที่ 2 หาค่าร้อยละแต่ละสาเหตุความขัดแย้งในการบริหารทั่วไปผู้บริหารสถานศึกษาเลือกใช้วิธีการจัดการความขัดแย้งด้วยวิธีการใดเสนอผลในรูปแบบตาราง

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 หาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตรของ Rovinelli & Hambleton (บุญธรรม กิจปรีดาภิสุทธี, 2549:56) ดังนี้

$$IC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นหลักของเนื้อหา

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละข้อคำถาม

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2. การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามใช้วิธีของ (Kuder-Richardson Method) ใช้สูตรของ KR.21 (อ้างถึงในพ่องศรี วาณิชย์ศุภวงศ์ 2546: 146) ดังนี้

$$KR.21 = \frac{ks^2 - \bar{X}(k - \bar{X})}{(k-1)s^2}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

k แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

s^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 หาค่าความถี่ (Frequency)

2.2 หาค่าร้อยละ (Percentage)

โดยใช้สูตร ดังนี้

$$\text{ร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น} \times 100}{\text{ความถี่ทั้งหมด}}$$